

[Petra Petersen.]

stadig hævder, at der er givet befolkningen, rentenyderne og familier med børn, dækning for tilskuddenes bortfald. Der er jo bl. a. sket det, at samtidig med tilskuddenes bortfald gennem årene har man ophævet maksimalpriserne, og der er en meget mangelfuld kontrol med priserne. Dette betyder, at priserne på mange varer efterhånden er steget til det ganske utrolige. Det var just ikke det, befolkningen havde ventet, da vi fik en handelsminister, som var formand for forbrugerrådet. Som en gang før stillede arbejderhusmødrene store forventninger til en minister af deres eget køn. Her fik vi en minister, der forstod husmødrenes kvaler med hensyn til de stigende priser og dårlige varekvaliteter. Om ikke andre af regeringens medlemmer forstår, hvad mælkeprisens forhøjelse betyder, bør handelsministeren forstå det, og det ville være påkrævet, om den højtærede minister efter sit lange fravær gjorde sin indflydelse gældende i regeringen og videreførte denne tilskudsordning.

Gennem årene er varepriserne jo steget kolossalt, og det drejer sig i høj grad om priserne på netop de varer, man bruger i almindelige arbejderhusholdninger. Lad os se på en ting som havregryn i pakker. Da vi havde tilskudsordningen og maksimalprisen, kostede 1 kg havregryn 94 øre; det var i 1948. I 1949 var prisen 1 kr. 14 øre, og i dag betaler man i København 1 kr. 86 øre for 1 kg havregryn i pakke. For rugbrød er forholdet tilsvarende. Før tilskuddet bortfaldt, betalte man for et 4 kg rugbrød 1 kr. 17 øre, i 1953 var prisen 1 kr. 97 øre, i juli 1954 2 kr. 13 øre og i januar 1955 2 kr. 42 øre. Noget lignende gælder franskbrød og alle andre husholdningsvarer. Stødt melis lå fast på 49 øre pr. kg, i dag er prisen 1 kr. 2 øre pr. kg. Prisen på leverpostej er gennem disse år fordoblet, og der er ikke givet erstatning, hverken gennem lønregulering eller på anden måde.

Vi ser prisstigningernes virkning ikke mindst på det dalende forbrug. Følger man forbruget pr. individ af f. eks. mel og gryn, ser vi, at hvert individ i Danmark i 1946 brugte 108 kg mel og gryn; dette forbrug var i 1953 dalet til 95,8 kg. Forbruget af kød og fisk var i 1946 pr. individ 81,8 kg, i 1953 75,2 kg. Forbruget af mælk

og fløde lå i 1946 på 192 l sødmælk pr. individ, i 1953 var forbruget dalet til 172,8 l. Nu kommer man så med en forhøjelse af mælkeprisen, og at det vil betyde en yderligere nedgang i forbruget, siger sig selv — det er jo også det, der er regeringens hensigt. Men lad så være med at gå rundt og sige, at det ikke går ud over børnene! Ser vi på gennemsnitsforbruget pr. individ her i landet og samtidig er klar over, at der stadig er en stor gruppe mennesker, der trods de stigende priser ikke har nødt til at sætte forbruget ned, så kan vi regne med — og vi, der kender arbejderbefolkningens levevilkår, ved, det er rigtigt — at der er store grupper her i landet af arbejdere og dermed ligestillede, hvis forbrug ligger langt under det, der i dag er gennemsnittet.

9—10 øre pr. l mælk eller måske mere gælder forhøjelsen. En gennemsnitsfamilie på fire medlemmer, 2 voksne og 2 børn, bruger i den almindelige husholdning 2 l mælk pr. dag; det bør man bruge, hvis der er 2 børn. Det øgede børnetilskud, som ministeren talte om, andrager for de laveste indtægter, altså skattepligtige indtægter på under 5 000 kr., 26 kr. pr. barn om året; selvom man regner med den mindste stigning i mælkeprisen, 9 øre, dækker tilskuddet kun 300 l om året. En familie med 2 børn vil selv med det højeste børnetilskud få et regulært underskud på 13 kr. pr. år, hvis de skal have en liter sødmælk pr. dag, og vi sætter det øgede børnetilskud op mod stigningen i mælkeprisen.

Jeg ser ganske bort fra sparebeviserne og det lille kontante tilskud for de lavest lønnede og dem med de mindste indtægter, for vi har endnu det værste tilbage af kriseforliget, nemlig huslejestigningen, der for almindelige lejligheder vil komme til at betyde 200 kr.—250 kr. pr. år. Sparebevisernes værdi er tvivlsom; befolkningen betragter dem også sådan, og det lille kontante tilskud betyder så uendelig lidt overfor de øvrige stigninger, der kommer som følge af kriseforliget.

Prisstigningerne vil efterhånden slå igenem; huslejestigningen og mælkeprisernes stigning mærkes fra den første dag, og det vil blive uendelig vanskeligt for regeringen at få befolkningen til at forstå, at dette er til dens bedste. Det vil blive meget svært